

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1077/2012 НА КОМИСИЯТА

от 16 ноември 2012 година

относно общ метод за безопасност за осъществяване на надзор от националните органи по безопасност след издаването на сертификат за безопасност или разрешително за безопасност

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно безопасността на железопътния транспорт в Общността и за изменение на Директива 95/18/ЕО на Съвета относно лицензирането на железопътните предприятия и Директива 2001/14/ЕО относно разпределяне капацитета на железопътната инфраструктура и събиране на такси за ползване на железопътната инфраструктура и за сертифициране за безопасност⁽¹⁾, и по-конкретно член 6 от нея,

като има предвид, че:

- (1) Една от целите на Директива 2004/49/ЕО е да подобри достъпа до пазара на железопътни услуги, като определя общи принципи за управление, регулиране и надзор на безопасността на железопътния транспорт. Директива 2004/49/ЕО също така предвижда равни условия за всички железопътни предприятия чрез прилагането на еднакви изисквания за издаване на сертификати за безопасност в целия Европейски съюз.
- (2) На 5 октомври 2009 г. Комисията възложи на Европейската железопътна агенция („агенцията“) в съответствие с Директива 2004/49/ЕО да разработи проект на общ метод на безопасност (ОБМ) за надзор от националните органи по безопасност след издаването на сертификат или разрешително за безопасност на железопътни предприятия и управители на железопътна инфраструктура. Агенцията е предала препоръката си относно ОБМ на Комисията, подкрепена от доклад за оценка на въздействието в съответствие с изискванията на Комисията. Настоящият регламент се основава на препоръката на агенцията.
- (3) Регламент (ЕС) № 1158/2010 на Комисията от 9 декември 2010 г. относно общ метод за безопасност за оценка на съответствието с изискванията за получаване на сертификат за безопасност на железопътния транспорт⁽²⁾ предвижда метод за оценка на съответствието с изискванията за получаване на сертификати за безопасност, които се издават в съответствие с член 10, параграф 2, букви а) и б) от Директива 2004/49/ЕО. Този регламент определя критериите, според които следва да се извършва оценката от националните органи по безопасност, описва процедурите и установява принципите, които трябва да се спазват от националните органи по безопасност по време на упражняването на надзор, както е посочен в същия регламент, след издаването на сертификат за безопасност.

- (4) Регламент (ЕС) № 1169/2010 на Комисията от 9 декември 2010 г. относно общ метод за безопасност за оценка на съответствието с изискванията за получаване на разрешително за железопътна безопасност⁽³⁾ включва всички хармонизирани изисквания и методи за оценка, на основата на които националните органи по безопасност издават разрешително за безопасност на даден управител на железопътна инфраструктура съгласно член 11 от Директива 2004/49/ЕО, обхващащо адекватността на системата за управление на безопасността като цяло, както и всякакви разрешителни за конкретна мрежа. Този регламент също така определя критериите, според които следва да се извършва оценката от националните органи по безопасност, описва процедурите и установява принципите, които трябва да се спазват от националните органи по безопасност по време на упражняването на надзор, както е посочен в същия регламент, след издаването на разрешително за безопасност.
- (5) След издаването на сертификат или разрешително за безопасност всеки национален орган по безопасността следва да предприеме мерки, за да проучи дали резултатите, предвидени в заявлението за издаване на сертификат или разрешително за безопасност, са били постигнати в процеса на работа и дали е налице трайно съобразяване с всички необходими изисквания, както се изисква в член 16, параграф 2, буква е) и в член 17, параграф 2 от Директива 2004/49/ЕО.
- (6) За да е в състояние да изпълнява задълженията си съгласно член 16, параграф 2, буква е) от Директива 2004/49/ЕО, националният орган по безопасност също така следва да преценява, на основата на своята надзорна дейност, ефективността на регулаторната рамка за безопасност. „Надзор“ означава действията, предприети от националния орган по безопасността за наблюдение на нивото на безопасност, след като е издал сертификат или разрешително за безопасност.
- (7) При осъществяване на надзора националният орган по безопасност трябва да прилага основните принципи на надзорната дейност на националния орган по безопасност — пропорционалност, съгласуваност, насоченост, прозрачност, управленска отговорност и сътрудничество — както са предвидени в Регламент (ЕС) № 1158/2010 и в Регламент (ЕС) № 1169/2010. Тези принципи обаче също изискват рамка и процедура, за да бъдат приложени на практика в ежедневните дейности на националните органи по безопасност. Настоящият регламент ще остави необходимата рамка и процедура на националните органи по безопасност, като в същото време ще повиши взаимното доверие в подходите им към и процеса им на вземане на решения по време на надзорната дейност.

⁽¹⁾ ОВ L 164, 30.4.2004 г., стр. 44.⁽²⁾ ОВ L 326, 10.12.2010 г., стр. 11.⁽³⁾ ОВ L 327, 11.12.2010 г., стр. 13.

- (8) Мерките, предвидени в настоящия регламент са в съответствие със становището на комитета, създаден съгласно член 27, параграф 1 от Директива 2004/49/ЕО,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящият регламент създава общ метод за безопасност (ОБМ) на надзора върху нивото на безопасност след издаването на сертификат за безопасност на железопътните предприятия или на разрешително за безопасност на управителите на железопътна инфраструктура, както са посочени съответно в приложение IV към Регламент (ЕС) № 1158/2010 и приложение III към Регламент (ЕС) № 1169/2010.

2. Националните органи по безопасност следва да прилагат общия метод за безопасност при наблюдение на осигуряването на безопасността в съответствие със законовото задължение на железопътното предприятие или управител на железопътна инфраструктура да използва система за управление на безопасността, за да се гарантира контрол върху всички рискове, свързани с дейностите им, включително осигуряването на поддръжката и материали, както и използването на подизпълнители, и когато е необходимо, да следят за прилагането на Регламент (ЕС) № 1078/2012 на Комисията от 16 ноември 2012 г. на основата на общ метод за безопасност при наблюдение, който ще бъде приложен от железопътните предприятия и управителите на железопътна инфраструктура след получаването на сертификат или разрешително за безопасност, и от структурите, които отговарят за поддръжката ⁽¹⁾.

3. Националните органи по безопасност ще използват настоящия регламент, за да извършват надзорната си дейност съгласно член 16, параграф 2, буква е) от Директива 2004/49/ЕО и да предлагат консултации на държавите членки относно ефективността на регулаторната рамка в областта на безопасността.

Член 2

Дефиниции

За целите на настоящия регламент „надзор“ има значението, предвидено в член 2 от Регламент (ЕС) № 1158/2010 и член 2 от Регламент (ЕС) № 1169/2010.

Член 3

Стратегия за надзор и план(ове)

1. Националният орган по безопасност следва да разработи и приложи стратегия за надзора, както и план(ове), в които се описва подходът към неговите дейности и се поставят приоритетите му в областта на надзора, както са посочени в приложението.

2. Националният орган по безопасност събира и анализира информация от различни източници. Събраната по този начин информация и резултатите от надзора се използват от националния орган по безопасност за целите, посочени в член 1.

⁽¹⁾ Вж. стр. 8 от настоящия брой на Официален вестник.

3. Националният орган по безопасност редовно преразглежда стратегията и плана (или плановете) с оглед на натрупания опит, като използва събраната информация и резултатите от надзора.

Член 4

Техники за извършване на надзор

1. Националният орган по безопасност възприема определени техники за извършване на надзорната дейност. Тези техники обикновено включват провеждане на интервюта с хора на различни нива в организацията, преглед на документация и архиви, свързани със системата за управление на безопасността, и преглед на резултатите от работата на системата, установени по време на инспекции или сродни дейности.

2. Националният орган по безопасност гарантира, че надзорната дейност, извършвана от него, включва проверка на

- а) ефективността на системата за управление на безопасността;
- б) ефективността на отделните елементи или части от системата за управление на безопасността, включително оперативните дейности.

Член 5

Връзка между оценка и надзор

1. Националният орган по безопасност използва информацията, събрана по време на извършване на оценката на системата за управление на безопасността на железопътното предприятие или управителя на железопътна инфраструктура за целите на надзора, който той извършва върху непрекъснатото прилагане на системите им за безопасност след издаването на сертификат или разрешително за безопасност.

2. Националният орган по безопасност също така използва събраната по време на надзорната му дейност информация за повторна оценка на системата за управление на безопасността на железопътното предприятие или управителя на железопътна инфраструктура преди подновяването на сертификата или разрешителното за безопасност.

Член 6

Компетентност на лицата, които извършват надзорна дейност

Националният орган по безопасност следва да има действаща система, за да гарантира, че надзорната дейност се извършва от компетентни лица.

Член 7

Критерии за вземане на решения

1. Националният орган по безопасност създава и публикува критерии за вземане на решения относно начина, по който той наблюдава, насърчава и при необходимост налага спазването на регулаторната рамка за безопасност. Тези критерии също така включват несъответствия, свързани с постоянното прилагане на система за управление на безопасността от страна на железопътните предприятия или управителите на железопътна инфраструктура, както и с регулаторната рамка за безопасност.

2. Националният орган по безопасност приема и публикува процедура, чрез която железопътните предприятия и управителите на железопътна инфраструктура да подават жалби, свързани с решения, взети по време на надзорната дейност, без да се засягат изискванията за съдебен контрол на тези решения.

Член 8

Координация и сътрудничество

1. Националните органи по безопасност, които участват в извършването на надзор върху дадено железопътно предприятие, което развива дейност в повече от една държава членка, следва да координират подхода си към надзора, за да гарантират, че системата за управление на безопасността е ефективна и обхваща всички съответни дейности. Дейностите по координирането включват постигането на съгласие относно информацията, която може да бъде споделена между националните органи за безопасност, за да се осигури общ подход към извършването на надзора върху съответното железопътно предприятие. Това също така включва споделянето на информация относно стратегията за

надзор и плана или плановете на съответните национални органи по безопасност, включително свързаните с това резултати, за да бъде възможен съвместен подход във връзка с отстраняването на несъответствията.

2. Националните органи по безопасност следва да разработят договорености за сътрудничество с националните разследващи органи и сертифициращите органи за структурите в областта на поддръжката, както и с други компетентни органи, за да се обменя информация и да се координира тяхната реакция при случаи на неспазване на регулаторната рамка за безопасност.

Член 9

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 7 юни 2013 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 16 ноември 2012 година.

За Комисията
Председател
José Manuel BARROSO

ПРИЛОЖЕНИЕ

Надзорна дейност

1. Разработване на стратегия за надзор и план(ове)

Националният орган по безопасността:

- а) определя областите за извършване на целева дейност по надзора;
- б) разработва план или планове за осъществяването на стратегията за надзор в рамките на жизнения цикъл на действащ сертификат или разрешително за безопасност;
- в) прави предварителна оценка на ресурсите, необходими за осъществяването на плана или плановете на основата на определените целеви области;
- г) разпределя ресурсите, за да осъществи плана или плановете;
- д) използва данни/информация от различни източници като входни данни за стратегията и за плана или плановете; източниците могат да включват информация, събрана по време на оценяването на системите за управление на безопасността, резултатите от предишна надзорна дейност, информация за разрешителни, издадени за въвеждане в експлоатация на подсистеми или железопътни превозни средства, доклади/препоръки за случаи на злополуки, други доклади или данни за злополуки/произшествия, годишните доклади на железопътните предприятия или управителите на железопътна инфраструктура, предназначени за националния орган по безопасност, годишните доклади на структурите, които отговарят за поддръжката, жалби от страна на обществеността, както и други източници в тази сфера.

2. Уведомяване относно стратегията за надзор и плана или плановете

Националният орган по безопасността:

- а) съобщава общите цели на стратегията за надзор и предлага общ преглед на плана или плановете на съответните железопътни предприятия или управители на железопътна инфраструктура и, при необходимост, в по-големи подробности на други заинтересовани страни;
- б) осигурява на съответните железопътни предприятия или управители на железопътна инфраструктура общо разяснение относно начина на осъществяване на предстоящия план или плановете.

3. Осъществяване на стратегията за надзор и плана(овете)

Националният орган по безопасността:

- а) изпълнява плана или плановете, както е предвидено;
- б) предприема съответните действия, за да отстрани несъответствията, включително при необходимост подава спешни сигнали във връзка с безопасността;
- в) оценява в каква степен железопътното предприятие или управителят на железопътната инфраструктура адекватно е разработил и осъществил план(ове) за действие, за да отстрани несъответствията, установени от националния орган по безопасност в конкретен период от време.

4. Резултати от плана(овете) за надзор

Националният орган по безопасността:

- а) споделя резултатите със съответните железопътни предприятия или управители на железопътна инфраструктура във връзка с ефективността на техните системи за управление на безопасността при осигуряването на нивото на безопасност, включително определянето на области на несъответствие от страна на управителя на железопътна инфраструктура или железопътното предприятие;
- б) разполага с преглед на нивото на безопасност на отделното железопътно предприятие или управителите на железопътна инфраструктура, които развиват дейност в съответната държава членка;
- в) публикува и съобщава на съответните заинтересовани лица становището си относно общото ниво на безопасност в държавата членка;
- г) публикува и съобщава на съответните заинтересовани лица становището си относно ефективността на регулаторната рамка за безопасност.

5. Преглед на надзорната дейност

На основата на опита, натрупан по време на надзорната дейност, националният орган по безопасността следва периодично да:

- а) извършва преглед на плана или плановете с цел проверка дали първоначалната целева дейност, използването на данни/информация от различни източници, резултатите от надзора и разпределянето на ресурсите са подходящи, като изменя приоритетите по съответния начин;
- б) прави необходимите промени в плана или плановете, ако те трябва да бъдат променени, и отчита въздействието им върху стратегията за надзор;

- в) допринася, ако е необходимо, със становището си и прави предложения на държавите членки, за да бъдат преодолени недостатъците в регулаторната рамка за безопасност.
-